

KONSPEKT ZAJĘĆ

Temat: Charakterystyka biznesplanu – analiza wskaźnikowa.

Cel ogólny kształcenia: zapoznanie z wybranymi wskaźnikami finansowymi.

Cele szczegółowe zajęć:

- 1) określić cel analizy wskaźnikowej,
- 2) wymienić główne grupy wskaźników finansowych,
- 3) objaśnić formuły wskaźników płynności finansowej,
- 4) objaśnić formuły wskaźników rotacji,
- 5) objaśnić formuły wskaźników rentowności
- 6) objaśnić formuły wskaźników zadłużenia,
- 7) obliczyć i zinterpretować wskaźniki płynności finansowej.

Czas trwania: 45 minut

Metody realizacji zajęć: pogadanka wstępna, wykład informacyjny z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej „Biznes Plan (części 1 - III)”, ćwiczenia praktyczne.

Środki dydaktyczne: prezentacja multimedialna „Biznes Plan (części 1 - III)”, biznesplan, karta pracy ucznia.

Propozycje organizacji zajęć:

1. (5 minut) Czynności organizacyjne.
2. (5 minut) Pogadanka wstępna na temat pojęć: analiza i wskaźnik (np. analiza wskaźników frekwencji uczniów).
3. (25 minut) Wykład informacyjny z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej „Biznes Plan (części 1 - III)” i materiału nr 1 (dla ucznia)– jego efektem ma być osiągnięcie celów zajęć (2, 3, 4, 5 i 6).
4. (10 minut) Podsumowanie i diagnoza efektywności zajęć z wykorzystaniem „karty pracy ucznia”.

Zał. 1. Karta pracy ucznia

Materiał nr 1 (dla ucznia)

Analiza wstępna dostarcza ogólnych informacji o sytuacji majątkowej i finansowej badanego przedsiębiorstwa. Może być jednocześnie podstawą do wytypowania obszarów wymagających pogłębionej analizy. **Rozwinięciem analizy wstępnej jest analiza wskaźnikowa.** Jest ona szybką i efektywną metodą uzyskania informacji na temat kondycji finansowej przedsiębiorstwa. **Wskaźnik** jest to relacja celowo powiązanych wielkości, ustalona dla uzyskania założonych wartości poznawczych, w tym przypadku dokonania oceny kondycji finansowej przedsiębiorstwa.

W literaturze przedmiotu opisuje się ponad sto różnych wskaźników¹. Policzenie wszystkich z nich doprowadziłoby do szumu informacyjnego i nie miałyby sensownego związku z rzetelną analizą i oceną.

Najważniejsze jest zatem skoncentrowanie uwagi na przydatności dobranych wskaźników do opisu kondycji finansowej przedsiębiorstwa i właściwej interpretacji wyliczonych wielkości, a nie na samym procesie liczenia.

Praktycznie do każdej analizy wskazane jest dobierać pewien adekwatny zestaw wskaźników, najczęściej w ilości „nastu” niezbędnych relacji. Podczas doboru należy kierować się rodzajem prowadzonej przez przedsiębiorstwo działalności – inne wskaźniki należy zastosować do badania przedsiębiorstw, np. produkcyjnych a inne do jednostek handlowych.

Istnieje jednak pewna liczba wskaźników, które można określić jako **wskaźniki uniwersalne**, czyli wykorzystywane praktycznie przy każdym badaniu².

Wskaźniki te mają za zadanie wspomóc proces diagnozowania określonych obszarów działalności przedsiębiorstwa. Poddaje się zazwyczaj ocenie płynność finansową (płatniczą), sprawność działania, poziom zadłużenia i zdolność do jego obsługi, czy rentowność (zyskowość). Od nazw tych obszarów pochodzą nazwy grup wskaźników, wykorzystywanych do analizy, tj. wskaźniki płynności finansowej, wskaźniki sprawności działania, wskaźniki zdolności do obsługi zadłużenia i wskaźniki rentowności. Biorą je pod uwagę banki.

Tabela. Podstawowe wskaźniki finansowe

Wskaźniki	Nazwa miernika	Interpretacja	Pożądana wartość
1	2	3	4
Płynność	Bieżąca = $\frac{\text{aktywa bieżące}}{\text{pasywa bieżące}}$	Ile razy aktywa bieżące pokrywają bieżące zobowiązania	1,2 – 1,9
	Szybka = $\frac{\text{aktywa bieżące} - \text{zapasy}}{\text{pasywa bieżące}}$	Ile razy płynne aktywa pokrywają bieżące pasywa	1,0 – 1,2
Ścisłość	wynik netto	Procentowy udział zysku	W zależności od

¹ J. Tuczko „Zrozumieć finanse firmy”, Difin, Warszawa 2000, s. 43.

² G. Gołębiowski, A. Tłaczała „Analiza ekonomiczno-finansowa w ujęciu praktycznym”, Difin, Warszawa 2005, s. 103.

	$\text{Sprzedaży} = \frac{\text{-----}}{\text{sprzedaż netto}} \times 100\%$	netto w osiągniętych przychodach ze sprzedaży	branży, np. 5%
	$\text{Aktywów} = \frac{\text{wynik netto}}{\text{aktywa ogółem}} \times 100\%$	Procentowa wielkość zysku netto przypadająca na jednostkę zaangażowanego w firmie majątku	W zależności od branży, np. 5%
	$\text{Kapitału własnego} = \frac{\text{wynik netto}}{\text{kapitał własny}} \times 100\%$	Jaki procent zysku netto przynosi jedna złotówka kapitału własnego	Ujęcie branżowe (nie mniej niż stopa inflacji)
Sprawność działania	$\text{Rotacja należności (w dniach)} = \frac{\text{-----}}{\text{sprzedaż netto}} \times \text{liczba dni w okresie}$	Liczba dni sprzedaży, za którą nie uzyskano jeszcze zapłaty	Do 20 dni
	$\text{Rotacja zapasów} = \frac{\text{zapasy} \times \text{liczba dni w okresie}}{\text{sprzedaż netto}}$	Co ile dni firma odnawia swoje zapasy	Do 30 dni
	$\text{Rotacja zobowiązań} = \frac{\text{zobowiązania} \times \text{liczba dni w okresie}}{\text{sprzedaż netto}}$	Długość cyklu spłaty zobowiązań wobec dostawców	
	$\text{produktywność aktywów} = \frac{\text{sprzedaż netto}}{\text{aktywa ogółem}}$	Ile złotych sprzedaży netto przynosi przeciętnie jedna złotówka aktywów trwałych i obrotowych	Mniejszy od 1 oznacza, że osiągnięcie określonej sumy przychodów ze sprzedaży wymaga więcej niż proporcjonalnego zaangażowania majątku
Zadłużenie	$\text{Aktywów} = \frac{\text{zobowiązania ogółem}}{\text{aktywa ogółem}}$	Przedstawia potencjalny stopień zabezpieczenia majątkiem firmy spłaty jej zadłużenia. Zbyt wysoki poziom wskazuje na podwyższony poziom ryzyka finansowego, natomiast niski oznacza pasywną politykę zarządu i niewykorzystanie efektu dźwigni finansowej.	Nie więcej niż 0,6 (60%)
	$\text{Wskaźnik pokrycia I stopnia} = \frac{\text{kapitał własny}}{\text{aktywa trwałe}} \times 100\%$	Udział kapitału własnego w finansowaniu aktywów trwałych.	W myśl złotej reguły bilansowej kapitał własny powinien pokrywać co najmniej majątek trwały przedsiębiorstwa.
	$\text{Wskaźnik pokrycia II stopnia} = \frac{\text{kapitał własny} + \text{zobowiązania długotermin.}}{\text{aktywa trwałe}} \times 100\%$	Obrazuje zakres finansowania majątku trwałego kapitałami stałymi	Co najmniej 100%
	$\text{Wskaźnik pokrycia obsługi długu} = \frac{\text{zysk netto} + \text{odsetki} + \text{amortyzacja}}{\text{raty kapitałowe} + \text{odsetki}}$	Określa stopień zabezpieczenia długu przez wygosparowany w firmie zysk	Większy od 1
	$\text{Wskaźnik pokrycia odsetek zyskiem} = \frac{\text{zysk brutto} + \text{odsetki}}{\text{odsetki}}$	Określa zdolność firmy do regulowania płatności odsetkowych.	

Źródło: J. Grzywacz, *Współpraca przedsiębiorstwa z bankiem*, Difin, Warszawa 2004, s.177-178

Zadanie 2. Ania Kowalska, absolwentka anglistyki, podjęła działalność gospodarczą w zakresie świadczenia usług edukacyjnych i musi sporządzić bilans.

Na działalność gospodarczą przeznaczyła własne oszczędności w wysokości 8 000 zł oraz otrzymany z banku kredyt obrotowy o wartości 6 000 zł.

Z powyższych środków zakupiła:

- Materiały do edukacji o wartości 3 000 zł;
- Towary o wartości 1 000 zł;
- Laptop o wartości 4 000 zł;
- Urządzenia do zajęć o wartości 6 000 zł.

Polecenie 1. Sporządź bilans dla Ani według poniższego wzoru:

AKTYWA	ZŁ	PASYWA	ZŁ
I. aktywa trwałe	.....	I. kapitały własne	.....
1. rzeczowy majątek trwały	.....		
2. wartości niematerialne i prawne	.....		
II. aktywa obrotowe	.....	II. kapitały obce	.....
1. zapasy	.....	1. kredyt krótkoterminowy	.....
2. należności krótkoterminowe	.....	2. kredyt długoterminowy	.....
Suma bilansowa		Suma bilansowa	

Polecenie 2. Na podstawie sporządzonego bilansu oblicz i zinterpretuj:

- a) odpowiedni wskaźnik płynności finansowej,
- b) odpowiednie wskaźniki zadłużenia.